

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 155/2018-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. mája 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Tomášom Zbojom, Kuzmányho 4, Martin, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Martin č. k. 7 C 53/10-1289 z 28. októbra 2015, rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5 Co 88/2016 z 29. novembra 2016 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 122/2017 z 18. decembra 2017 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť [REDAKOVANÉ], ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5 Co 88/2016 z 29. novembra 2016 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 122/2017 z 18. decembra 2017, **p r i j í m a** na ďalšie konanie.

2. Sťažnosť [REDAKOVANÉ] vo zvyšnej časti **o d m i e t a** pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

3. Návrhu [REDACTED] na odloženie vykonateľnosti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 7 C 53/10-1289 z 28. októbra 2015, rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5 Co 88/2016 z 29. novembra 2016 a uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 122/2017 z 18. decembra 2017 n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. apríla 2018 mailom doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), doplnená v listinnej podobe 12. apríla 2018, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Martin (ďalej len „okresný súd“) č. k. 7 C 53/10-1289 z 28. októbra 2015 (ďalej aj „napadnutý rozsudok okresného súdu“), rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Co 88/2016 z 29. novembra 2016 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Cdo 122/2017 z 18. decembra 2017 (ďalej aj „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“, spolu aj „napadnuté rozhodnutia“).

2. Sťažovateľ v podanej sťažnosti uvádza, že okresný súd napadnutým rozsudkom vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo manželov (ďalej len „BSM“). Na základe podaného odvolania sťažovateľa rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil. Sťažovateľ podal proti napadnutému rozsudku odvolacieho súdu dovolanie, ktoré najvyšší súd ako procesne neprípustné odmietol. V podanej sťažnosti sťažovateľ namieta, že okresný súd sa nezaoberal príslušenstvom rodinného domu, ktorý prikázal do vlastníctva sťažovateľa, pričom toto príslušenstvo tvorí súčasť pozemku vo výlučnom vlastníctve sťažovateľa, a teda nemôže patriť do BSM. Hodnota rodinného domu bola podľa znaleckého posudku [REDACTED] stanovená na

sumu 148 451 eur, ktorá však zahŕňa aj hodnotu príslušenstva. Okresný súd sa podľa sťažovateľa vôbec nevysporiadal s otázkou a vznesenou námietkou ocenenia rodinného domu, a teda že od vyhotovenia znaleckého posudku do vydania rozhodnutia vo veci samej prešli štyri roky, ako ani s predloženými vyjadreniami realitných kancelárií, kde hodnota domu bola uvádzaná v rozmedzí 80 000 eur a 90 000 eur, zatiaľ čo súdom zistená hodnota bola 148 451 eur. Podľa sťažovateľa závažným porušením jeho procesných práv bol aj „nezákonný postup súdu, ktorý po vypracovaní znaleckého posudku [REDAKOVANÉ] na ocenenie pozemku [REDAKOVANÉ] (hodnota 30.000,- €) dal vypracovať ďalší znalecký posudok znalcom [REDAKOVANÉ] č. 32/2013, pričom tento ohodnotil hodnotu pozemku na sumu 16.400,- €. Súd v danom smere aj napriek naliehaniu žalovanej strany nedal spracovať kontrolný znalecký posudok a to aj napriek takto markantne rozdielne určenej zostatkovej hodnote. Súd návrh žalovanej strany zamietol aj napriek predloženým vyjadreniam realitných kancelárií, ktoré určovali hodnotu pozemku na 21 až 25 za 1 m².“. Sťažovateľ ďalej namieta, že okresný súd v rozpore s vykonaným dokazovaním nezahrnul do celkovej masy BSM pôžičku vo výške 39 714 eur od matky žalovaného [REDAKOVANÉ]. Ďalej sťažovateľ uvádza, že okresný súd pri vypořiadaní BSM vôbec nezohľadnil majetok patriaci sťažovateľovi vynaložený na majetok patriaci do BSM. Sťažovateľ nesúhlasí ani s postupom okresného súdu pri vyhodnocovaní peňažných prostriedkov vo výlučnom vlastníctve sťažovateľa nachádzajúcich sa na viacerých bankových účtoch, keď podľa jeho názoru právny názor súdu vychádza len z jednostranného tvrdenia žalobkyne bez predloženia dôkazov. Súd prvej inštancie sa podľa sťažovateľa nezaoberal ani finančnými prostriedkami z poisťnej zmluvy v [REDAKOVANÉ], ktoré neboli vôbec predmetom dokazovania. Podľa sťažovateľa okresný súd nezohľadnil skutočnosť, že sťažovateľ sa nachádza v stave hmotnej núdze a nemá finančné prostriedky na to, aby za vypořiadanie BSM vyplatil žalobkyni sumu 66 279 eur, čím okresný súd vytvoril „stav neodkladného súdneho výkonu rozhodnutia predajom nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovaného“. Napokon sťažovateľ namieta nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku okresného súdu pre nedostatok dôvodov. Vo vzťahu k odvolaciemu rozsudku sťažovateľ uvádza, že „Odvolací súd i napriek obsiahlejšiemu zdôvodneniu rozhodnutia, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, rozhodoval tendenčne a v jednej línii právnych názorov prevzatej z prvostupňového rozhodnutia bez reflexie na právne

argumenty odvolania. Takýto postup má za následok nepresvedčivosť rozhodnutia.“.

Sťažovateľ preto považuje aj rozsudok odvolacieho súdu za nepreskúmateľný. Namieta skutočnosť, že dovolací súd sa vôbec nezaoberal dovolacím dôvodom v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), odvolávajúc sa na právny názor veľkého senátu najvyššieho súdu vyjadrený v uznesení sp. zn. 1 V Cdo 2/2017 z 19. apríla 2017, podľa ktorého je kumulácia dôvodov prípustnosti dovolania v zmysle § 420 a § 421 CSP neprípustná. Uvedený právny názor považuje sťažovateľ za nezákonný a protiústavný, keďže ku kumulácii dôvodov zákon vo svojich ustanoveniach Civilného sporového poriadku vo vzťahu k dôvodom dovolania nič neuvádza. Podľa sťažovateľa najvyšší súd týmto nad rámec svojich kompetencií a oprávnení zasahuje do zákonodarnej moci, čo je protiústavné, a zároveň tým dochádza k porušeniu práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie.

3. Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie označených práv (bod 1) napadnutými rozhodnutiami, napadnuté rozhodnutia a na ne nadväzujúce (bližšie neoznačené, pozn.) rozhodnutia zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie, priznal sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 12 000 eur a náhradu trov právneho zastúpenia na účet jeho právneho zástupcu. Sťažovateľ navrhol aj alternatívny petit, v ktorom sa dožadoval konštatovania porušenia ním označených práv (bod 1) len vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu, ktoré zároveň navrhol zrušiť, vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie, priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 12 000 eur a náhradu trov právneho zastúpenia na účet jeho právneho zástupcu. Sťažovateľ zároveň navrhol, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť napadnutých rozhodnutí a všetkých na ne nadväzujúcich (bližšie neoznačených, pozn.) rozhodnutí.

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy,

ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

6. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Sťažovateľ namieta porušenie označených práv (bod 1) rozsudkom okresného súdu, rozsudkom krajského súdu a uznesením najvyššieho súdu.

8. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde predbežne prerokoval, preskúmal, či obsahuje všeobecné a osobitné náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde (§ 20 a § 50) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Keďže ústavný súd nezistil nedostatky v zákonom predpísaných náležitostiach a ani zjavné dôvody na odmietnutie sťažnosti, v časti týkajúcej sa námietok porušenia označených práv sťažovateľa (bod 1) napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ju podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde prijal na ďalšie konanie (bod 1 výroku uznesenia).

9. Pokiaľ ide o časť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojich označených práv (bod 1) napadnutým rozsudkom okresného súdu, ústavný súd konštatuje,

že sťažnosťou napadnutý rozsudok okresného súdu je rozhodnutím súdu prvého stupňa, proti ktorému § 201 Občianskeho súdneho poriadku pripúšťal podanie riadneho opravného prostriedku – odvolania. Túto možnosť sťažovateľ aj využil. Ak teda právny poriadok umožňoval sťažovateľovi domôcť sa ochrany základných práv proti ich porušeniu rozsudkom okresného súdu v odvolacom konaní pred všeobecným (krajským) súdom, potom podľa čl. 127 ods. 1 ústavy niet právomoci ústavného súdu na poskytnutie takejto ochrany. V tejto časti preto ústavný súd odmietol sťažnosť pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (bod 2 výroku uznesenia).

10. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti súčasne požiadal o odklad vykonateľnosti napadnutých rozhodnutí a všetkých na ne nadväzujúcich (bližšie neoznačených, pozn.) rozhodnutí s odôvodnením, že *„to nie je v rozpore s dôležitým verejným záujmom a výkon napadnutého rozhodnutia by znamenal nenapraviteľné dôsledky pre sťažovateľa v podobe finančnej existencie, keďže tento tak, ako vyplýva z odôvodnenia sťažnosti a priložených listinných dôkazov je osoba v hmotnej núdzi, a vlastní len dom v ktorom býva a o ktorom rozhodoval súd v rámci vyporiadania BSM, o ktorý by mohol v prípade exekučného konania prísť, teda je okrem života a zdravia sťažovateľa ohrozená najmä jeho bytová otázka“*.

11. Podľa § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na návrh sťažovateľa rozhodnúť o dočasnom opatrení a odložiť vykonateľnosť napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ak to nie je v rozpore s dôležitým verejným záujmom a ak by výkon napadnutého rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu neznamenal pre sťažovateľa väčšiu ujmu, než aká môže vzniknúť iným osobám pri odložení vykonateľnosti; najmä uloží orgánu, ktorý podľa sťažovateľa porušil základné práva alebo slobody sťažovateľa, aby sa dočasne zdržal vykonávania právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, a tretím osobám uloží, aby sa dočasne zdržali oprávnenia im priznaného právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom.

Podľa § 52 ods. 3 zákona o ústavnom súde dočasné opatrenie zaniká najneskoršie právoplatnosťou rozhodnutia vo veci samej, ak ústavný súd nerozhodne o jeho skoršom zrušení.

Podľa § 52 ods. 4 zákona o ústavnom súde dočasné opatrenie možno zrušiť aj bez návrhu, ak pominú dôvody, pre ktoré sa nariadilo.

12. Ústavný súd preskúmal návrh sťažovateľa na odklad vykonateľnosti napadnutých rozhodnutí a dospel k záveru, že vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu (a keďže ide o potvrdzujúci rozsudok aj vo vzťahu k rozsudku súdu prvej inštancie, pozn.) návrh na odklad vykonateľnosti nespĺňa všetky podmienky ustanovené v § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a preto ústavný súd návrhu na odklad vykonateľnosti nevyhovel. Po oboznámení sa s odôvodnením návrhu na odklad vykonateľnosti a okolnosťami uvádzanými sťažovateľom dospel ústavný súd k záveru, že výkon napadnutého rozsudku nie je spôsobilý privodiť sťažovateľovi väčšiu ujmu, než aká môže vzniknúť iným osobám pri odložení vykonateľnosti.

Napadnutým uznesením najvyššieho súdu bolo odmietnuté dovolanie sťažovateľa podané proti rozsudku odvolacieho súdu ako procesne neprípustné. Pri takomto výroku namietaného uznesenia pojmovo neprichádza do úvahy odklad jeho vykonateľnosti, a to s účinkami, ktoré sleduje sťažovateľ podaným návrhom. Keďže napadnuté uznesenie neukladá žiadnu povinnosť na plnenie, vyhovením návrhu sťažovateľa na odklad jeho vykonateľnosti by nedošlo k zmene vzniknutého právneho stavu.

13. Ústavný súd preto o návrhu sťažovateľa na odklad vykonateľnosti napadnutých rozhodnutí rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto uznesenia.

14. Tieto skutočnosti boli podkladom na záver ústavného súdu obsiahnutý vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. V konaní o prijatej sťažnosti ústavný súd rozhodne aj o ďalších nárokoch sťažovateľa uplatnených v petite jej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. mája 2018